PLATAFORMA 1/3, december 1984

Tien jaar cultuurbeleid van het Antillenhuis

'Door te willen weten hoe mensen zijn, kan men een volk, kan men ons begrijpen'

'Kunstenaar, wetenschapsman en man van cultuur', zó karakteriseerde de Antilliaanse dichter-schilder Clyde Lo-A-Njoe Luis Daal in zijn inleidende speech op het congres van Antilliaanse kunstenaars in Utrecht op 17 juni 1984.

Luis Daal is een nieuwe periode van zijn leven ingegaan. Ondanks de ernst, de voortvarendheid waarmee hij te werk ging, ondanks de ideeën en telkens nieuwe plannen die hij had, heeft men het feit dat hij de 65, de pensioengerechtigde leeftijd bereikte, aangegrepen om, in oktober 1984, zijn dienstverband als hoofd van de Afdeling Kulturele Zaken (KZ) van het Kabinet van de Gevolmachtige minister van de Nederlandse Antillen, te beëindigen.

In het eerste deel van het interview met de heer Daal, dat gepubliceerd is in 'PLATAFORMA' no. 2, oktober 1984, ging het vooral over zijn leven in de periode vóórdat hij definitief naar Nederland kwam.

Luis Daal onderscheidt in zijn leven drie periodes: een Curaçaose periode van 1919 tot 1950, een Spaanse periode van 1950 tot 1968, en een Nederlandse periode van 1968 tot de dag van vandaag.

In dit tweede deel gaat het over de Nederlandse periode van de heer Daal. Zijn werkzaamheden als hoofd van de Afdeling Kulturele Zaken van het Antillenhuis.

door León Weeber

Uitgangspunt(en)

De heer Daal deed zijn intrede in het Antillenhuis in februari 1975, na zeven jaar het werk op het Bureau Toezicht Curaçaose Beursalen, waarvan Jules de Palm het hoofd was, te hebben gecoördineerd. Daal beschouwt zijn benoeming op het Antillenhuis, als hoofd Afdeling Kulturele Zaken, toch een beetje als bekroning van een niet aflatende moeite om mensen op de Antillen gevoelig te maken voor het belang van de cultuur, van het uitdragen van de Antilliaanse cultuur. Hij had zijn benoeming te danken aan twee mensen met politieke verantwoordelijkheid, die het belang waren gaan inzien van die Antilliaanse cultuur: Juancho Evertz, toenmalig premier van de Nederlandse Antillen en Richard Pieternella, destijds Gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen.
De eerste zes maanden op het Antillenhuis kreeg Luis Daal de opdracht een afdeling Kulturele Zaken op te bouwen, contacten te leggen en een plan voor te leggen.
Alvorens in te gaan op de werkzaamheden van het eerste uur, wil Daal iets van zijn credo kwijt dat altijd zijn leidraad is geweest.
In de eerste plaats staat het voor Luis Daal onom-

Luis H. Daal aan zijn schrijftafel op de afdeling Kulturele Zaken van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen. De keuken waarin heel wat op kultureel gebied is 'gaar gekookt'.

In gesprek met mr. Henri Sperwer (destijds belast met EEG zaken op het Kabinet) tijdens een receptie ter kennismaking, hen beiden door de Gevolmachtigde Minister (Richard Pieternella) aangeboden in 1975.

stotelijk vast dat er een visie nodig is om te weten wat je wilt en om te weten wat je doet. Zo heeft hij vanaf het begin gemeend dat voorlichting en culturele zaken niet samen kunnen gaan. 'Ze hebben raakvlakken maar tegelijkerijd zulke verschillende activiteiten, dat die vaak niet samen kunnen gaan. Als je beide goed wilt doen, kunnen zij niet samengevoegd worden. Ze moeten dan ook gescheiden blijven.' Daarnaast had Daal zich een duidelijke opvatting over cultuur eigen gemaakt. 'Cultuur', zegt hij, 'is alles wat de mens doet om in te grijpen in de natuur, om zich als mens staande te houden.' Nadrukkelijk stelt Luis Daal dat het 'niet het bijzondere is van de geprivilegeerde of in ruime mate getalenteerde mens, 'een Mozart of een Leonardo da Vinci,' zoals hij zei, 'die de cultuur uitmaken.' Het gewone praten, de taal, voor ons dus het Papiamentu, de gewoonten, de grondbeginselen, gedrag, mentaliteit, dat is voor mij cultuur.' Deze opvatting heeft bijvoorbeeld duidelijk ten grondslag gelegen aan uitgangspunten voor het Cultureel Accoord met België waar Daal later in zijn verhaal uitvoerig bij stil zou staan. Een duidelijke opvatting had Daal ook ten opzichte van het samenwerken met Nederlanders, met Nederlandse overheid en instanties. 'Men moet weten, dat hoezeer wij ook historisch verbonden zijn, dat onze inslag, onze mentaliteit, ons denken, anders zijn. Wij moeten leren elkaar te aanvaarden. Zij ons en wij hen. Voor werkelijk begrip, werkelijke samenwerking (en met stemverheffing zegt Daal) en daar sta ik op en zal ik nooit vermoeid raken om te herhalen, zal eerbied voor ons opgebracht moeten worden.' Hij voegt hieraan toe: 'Alleen door te willen weten hoe mensen zijn, denken, spreken kan men een volk, kan men ons, begrijpen.'

Papiamentu

Naast het Sticusa-bestuur (Stichting Culturele Samenwerking), was de instelling van een cursus Papiamentu voor Nederlanders een van de eerste activiteiten van de Afdeling Kulturele Zaken. Ook initiatieven naar de Antillen zelf toe werden ontplooid. Zo gaf de Afdeling Kulturele Zaken niet alleen een advies aan verantwoordelijken op het gebied van cultuur op het eiland St. Eustatius om iemand als een 'culturele ombudsman' aan te stellen, maar speelde een actieve rol om hier daadwerkelijk iemand voor te vinden en te doen benoemen. Iemand dus die het de mensen op Sint Eustatius makkelijker zou kunnen maken plaatselijke initiatieven tot ontplooiing te brengen door ze wegwijs te maken, informatie te verschaffen en te adviseren. 'Helaas,' vertelt Daal, 'was dit instituut geen lang bestaan beschoren. Degene die

'Cultuur is alles wat de mens doet om in te grijpen in de natuur, om zich als mens staande te houden.'

dit ter hand had genomen, overleed reeds na drie maanden, en met zijn heengaan is ook de zaak doodgebloed.'

België

Gevraagd naar die projecten die de heer Daal in zijn tienjarige betrokkenheid bij de Afdeling Kulturele Zaken van het Antillenhuis, het meest bij zijn gebleven, noemt hij na enige aarzeling het cultureel accoord met België. Dit accoord met België moet toch wel genoemd worden omdat volgens de heer Daal op dit gebied veel gedaan is. 'Een van de eerste ideeën van de Afdeling Kulturele Zaken bij de eerste bespreking van de Gemengde Commissie (België – Nederlandse Antillen) was aktiviteiten te ontplooien op het gebied van kunstzinnige vorming, later creatieve expressie genoemd. De filosofie die wij de Belgen voorhielden beoogde om op systematische wijze te komen tot een volwaardige Antilliaan, in en door zijn eigen omgeving. Hoewel het accoord al vanaf 1975 bestond zijn de projecten pas in 1978 goed en wel gaan lopen. 'Elke 2 jaar,' aldus Daal, 'wordt er, in gezamenlijk overleg, een werkprogramma vastgesteld. Voor 1984 en '85 zijn al werkprogramma's vastgesteld en op dit moment wordt gewerkt met het programma van 1984. Onder meer is daar het project van creatieve expressie op muzikaal gebied. Het is de bedoeling om de methodiek van creatieve expressie ook toe te gaan passen bij het geven van lessen op de basisschool. Sinds anderhalf jaar is daar speciaal voor aangetrokken een Belgische musicoloog en muziekpedagoog. Deze is bezig om samen met Antilliaanse leerkrachten hieraan te werken.'
Als andere onderdelen van het cultureel accoord met België noemt Daal uitwisselingsprogramma's van professoren en beurzen. Zo nemen Belgische studenten deel aan programma's van het Marienbiologisch Instituut op Curaçao (Carmabi) en studeren verschillende Antillianen aan muziek- en

'Het is een kwestie van mentaliteit, een kwestie van meer of minder respect. Naar mijn oordeel is het met Nederlanders altijd zo geweest dat men ons te zeer wil bevoogden. De Nederlander bijvoorbeeld, die zegt, en ik simplificeer expres, "zo moet je het doen", punt uit. Hij verdiept zich er niet in dat hij zo spreekt vanuit zijn ervaringen en omstandigheden, zijn kennis, zijn leefpatroon, etcetera.

theaterscholen in België. Ook is in uitvoering een etno-musicologisch project om Antilliaanse muziek en muziekvormen vast te leggen.

Mentaliteit

Op de vraag hoe de heer Daal het verklaart dat samenwerking met de Belgen soepeler verloopt dan met de 'eigen' Nederlanders, zegt Daal: 'Het is een kwestie van mentaliteit, een kwestie van meer of minder respect. Naar mijn oordeel is het met Nederlanders altijd zo geweest dat men ons te zeer wil bevoogden. De Nederlander bijvoorbeeld, die zegt,

en ik simplificeer expres, "zo moet je het doen", punt uit. Hij verdiept zich er niet in dat hij zo spreekt vanuit zijn ervaringen en omstandigheden, zijn kennis, zijn leefpatroon, etcetera. De Belg zegt, "onze ervaringen op dit gebied zijn die en die, laten wij eens kijken of we samen tot een synthese kunnen komen. Laten wij eens gaan kijken vanuit jullie manier van denken, hoe wij dit het best kunnen aanpakken". Er is met Belgen samen gezocht naar de Antilliaanse wijze om het aan te pakken. En dat slaat bij de Antillianen aan. Je kunt niet anders zeggen dan dat de methode van de Belgen veel vruchtbaarder is dan de andere van de Nederlanders. Bij de Nederlanders wordt veel eerder het gevoel opgeroepen dat er iets wordt opgelegd, terwijl dat vaak niet eens de bedoeling is. Maar nogmaals het is een kwestie van mentaliteit. Misschien dat het zuidelijke van de Belgen makkelijker aansluit bij het zuid-westelijke Caraïbische van ons.'

Daal wil ook even stilstaan bij de samenwerking tussen de Afdeling Kulturele Zaken en Antilliaanse kunstenaars in Nederland. Hij wil benadrukken dat hij het niet eens is met die mensen die zeggen dat kunstenaars het zelf (economisch) alleen moeten doen. ' "Kijk maar naar andere kunstenaars in Amerika", zegt men dan simplistisch. Als je dit zegt, bewijst dat dat je de kunstgeschiedenis niet kent. De beste kunstwerken zijn tot stand gekomen omdat de kunstenaars gesteund werden zodat zij juist creatief bezig konden zijn. We moeten veel meer beseffen dat veel dingen van en voor het leven van de mens geen economisch nut hebben maar toch belangrijk zijn voor de mens. Met cultuur is dit vaak het geval. Zolang je dat niet begrijpt, of begrijpen wilt, kom je niet verder. Het is om deze reden dat de Afdeling Kulturele Zaken Antilliaanse kunstenaars op verschillende manieren gesteund heeft. Deze steun bestond vooral in het leggen van contacten, het openen van deuren, en in concreto organiseren van eigen tentoonstellingen of het ondersteunen van de eigen exposities van Antilliaanse kunstenaars. Aandacht voor kunstenaars blijft nodig omdat zij vaak niet aan bod komen; vooral de kunstenaars die pas beginnen staan zwak, financieel voornamelijk. In een vreemde samenleving als de Nederlandse zijn er vaak barrières die beletten dat Antilliaanse kunstenaars met uitgesproken talent hun kunstenaarschap kunnen uitoefenen en tot verdere ontwikkeling brengen. En er *is* Antilliaans talent in Nederland!'

De heer Daal houdt, voor wat deze steun betreft, zijn hart vast voor de toekomst.

Tenslotte blijkt dat twee projecten Daal zeer dierbaar zijn: het project Brión-Bolívar en de cursussen Papiamentu. Over het project Brión-Bolívar blijkt Daal uren te kunnen praten. Het is er Luis Daal veel aan gelegen de mensen op de Antillen te overtuigen van het grote belang van deze periode van de Antilliaanse geschiedenis. 'De rol van Brión en van Curaçao,' vertelt Daal, 'is zo waardevol en doorslaggevend geweest voor de vrijheidsstrijd in deze tijd alsook voor de economische ontwikkeling van het Gran Colombia van Bolívar, van Curaçao zelf en met name vooral ook van Amsterdam, dat de kennis hiervan een essentiële bijdrage zou zijn voor onze eigenheid als Antillianen.' Aan Luis Daal is verzocht met de coördinatie van dit project, dat onder leiding staat van dr. Roberto Palacios, Venezolaans diplomaat en historicus, door te gaan.

Voor Luis Daal is vooral de uitbreiding van de cursussen in het Papiamentu belangrijk. Hij legt uit dat er al 9 jaar lang een cursus voor beginners is. Hier sluit een cursus voor gevorderden bij aan. De eerste cursus duurt zes maanden; de tweede drie. Dit jaar is die voor beginners al afgerond; die voor gevorderden moet nog komen. Tenslotte wijst de heer Daal op een derde project waarbij het de bedoeling is een cursus te geven voor 'creatief schrijven en creatief spreken'. Een vierde cursus zou worden een opleiding tot leraar Papiamentu, waaraan een diploma verbonden dat de bevoegdheid geeft les te kunnen geven in het Papiamentu.

— Mijnheer Daal, u heeft tot nu toe vooral de hoogtepunten van uw werk uit de doeken gedaan; ik kan mij voorstellen dat u ook wel eens teleurstellingen te verwerken heeft gehad, kunt u daar iets over vertellen?

De teleurstellingen van de heer Daal hebben vooral te maken met onderwaardering op het Antillenhuis van de Afdeling Kulturele Zaken en hiermee samenhangend onderwaardering door veel Antillianen van hun eigen cultuur.

'Om elk misverstand te voorkomen,' zegt Daal, 'wil ik beginnen met te zeggen dat ik niet torn aan de eindverantwoordelijkheid die de Gevolmachtigde ministers vanuit het Antillenhuis hebben. Zij hebben hun verantwoordelijkheid, vanuit hun eigen visie, hun eigen opstelling. Hoofden van dienst hebben hun deelverantwoordelijkheid maar hebben tegelijkertijd meestal ook specifieke kennis van en visie op de zaak. Ik ben het met verschillende van deze ministers niet eens geweest en met de laatste absoluut niet. Naar mijn inzicht heeft hij voor de Afdeling Kulturele Zaken belemmerend gewerkt. Vooral door de wijze waarop hij zijn politiek van versobering ten koste wilde laten gaan van het uitdragen van de Antilliaanse cultuur in Nederland.'

Wat Daal bij dit alles het meest gestoken had was dat een begroting, die door de volksvertegenwoordiging op de Antillen goedgekeurd was, door de toenmalig Gevolmachtigde minister genegeerd werd. Hierdoor kon een groot aantal dingen die

> *'Het gewone praten, de taal, voor ons dus het Papiamentu, de gewoonten, de grondbeginselen, gedrag, mentaliteit, dat is voor mij cultuur.'*

Bij gelegenheid van een kulturele manifestatie in Pulchri Studio waarbij de afdeling Kulturele Zaken van het Kabinet betrokken was, w[...] deze foto genomen van Daal met zijn hand op de kop van... een marmeren hond.

Begroeting van de toenmalige Minister President van de Nederlandse Antillen, Juancho Evertsz, bij een ontvangst in de Ridderzaal (Binnenhof) te Den Haag. Links op de foto mevrouw Rosemarie R. Daal-Blesch.

hadden kunnen gebeuren op zijn werkterrein en een aantal dat moest komen en die mogelijk waren met de begrote gelden, door die eenzijdige bezuinigingen niet werden uitgevoerd.
'Voor een jong volk,' aldus Daal, 'dat wij zijn, en op weg naar grotere zelfstandigheid en natievorming zijn er bepaalde zaken, zoals die op het vlak van cultuur, waarmee rekening gehouden moet worden. Vaak wordt teveel alleen naar politici geluisterd en vaak blijkt dat deze of geen of een eenzijdige visie hebben. Het is goed, en soms nodig om ook naar andere Antillianen te luisteren die op hun gebied iets te zeggen hebben, die een visie hebben over onze toekomst en onze behoeften. Minister De Castro had zijn visie op economisch gebied maar had die niet op dat van de cultuur. Ik herhaal, ik heb het niet over het beschikbaar stellen van gelden voor culturele zaken die er niet zijn maar ben het oneens als begrote gelden niet worden gebruikt waar ze voor bestemd zijn. Ik ben teleurgesteld als daardoor dingen niet gedaan kunnen worden die in het verleden wel gedaan zijn en hun vruchten hebben afgeworpen. Ik betreur en bestrijd wanneer voor de beoordeling van zaken met betrekking tot de cultuur alleen stringente economische overwegingen gelden.'

'Een andere kwestie waar ik altijd moeite mee heb gehad is mijn lidmaatschap van Sticusa. Men moet mij niet verkeerd begrijpen. Ik ben niet tegen de Sticusa. Bij veel gelegenheden heb ik de Sticusa verdedigd wanneer Antillianen afgaven tegen Sticusa zonder meer. Ik heb altijd wel proberen duidelijk te stellen dat de Sticusa een Nederlandse instelling is. Door Nederland belast met de uitwisseling van cultuur tussen Nederland en de Nederlandse Antillen. Hierbij was belangrijk het administreren van gelden, door Nederland beschikbaar gesteld voor culturele ontwikkeling op de Antillen. Het is geen kwestie van Sticusa doet dit wel goed of dat niet goed. Waar het mij om gaat is te benadrukken dat wij het zelf zouden moeten doen. Ik heb er altijd op gehamerd dat zolang wij niet zelf de besluiten nemen, zelf genegen zijn ook financieel offers op te brengen om onze eigen cultuur tot ontwikkeling te brengen, wij niet zullen komen waar wij wezen moeten. Tot nu toe is het zo dat offers worden gebracht ten koste van cultuur. Andere belangen krijgen voorrang. Daar zou verandering in moeten komen. Wij zouden er eigenlijk zorg voor moeten dragen dat de hulp van Sticusa overbodig zou worden. Deze gelden zouden eigenlijk door ons zelf op onze eigen begroting opgevoerd moeten worden. Pas als we zover zijn kunnen we echt op eigen benen staan. Tot dan zullen we altijd ondergeschikt blijven aan organisaties buiten ons eigen land. Ik ben er absoluut op tegen om bij elk project meteen bij Sticusa aan te kloppen. Neem bijvoorbeeld het Brión-Bolivarproject. Ik vind dat het bekostigen van dit project door de Antillianen zelf zou moeten gebeuren. Toch zijn we voor het uitgeven van (althans een deel van) deze bronnenpublicatie aangewezen op de Sticusa. Omdat ik publicaties hiervan heel belangrijk voor ons vind, heb ik ook de subsidieaanvraag bij de Sticusa gesteund, ondanks mijn principiële bezwaren.
Vooral bij zo'n project als dat van Brión-Bolívar wordt duidelijk hoe belangrijk het is om dit zelf ter hand te nemen en ook zelf te bekostigen. Het gaat hier om het beter leren kennen van onze eigen geschiedenis. Ik geloof stellig dat wil men eerlijk zijn met zichzelf, men dit soort zaken moet laten voorgaan. Vooral in deze tijd dat wij op weg zijn naar zelfkennis en zelfaanvaarding. Zonder zichzelf te kennen kan men zichzelf niet aanvaarden. Het kennen van de eigen geschiedenis is daar heel belangrijk voor. Als je nagaat wat voor rol wij gespeeld hebben in het Caraïbisch gebied, dan hebben wij redenen te over om trots te zijn. Als we nagaan wat onze gekleurde bevolking heeft gedaan, dan hoeven wij ons niet over ons zelf te schamen.'

— Mijnheer Daal, een laatste vraag. De POA heeft, op verzoek van Antilliaanse kunstenaars bijeen op hun congres in juni jongstleden, een bescheiden actie gevoerd om de Afdeling Kulturele Zaken op het Antillenhuis als een zelfstandige afdeling en u als hoofd daarvan te behouden. De toenmalige Gevolmachtigde minister, De Castro, heeft toen toegezegd dat de Afdeling

Naast grote belangstelling voor kultuurhistorie, heeft Daal ook veel interesse in de kynologie. Hij publiceerde in Spanje in het Spaans en in Nederland in het Nederlands veel over rashonden en trad op als keurmeester voor rashonden op tentoonstellingen. Hij is de enige Antilliaan die tot nog toe als keurmeester op internationaal terrein (o.a. de Winner Tentoonstelling, twee maal) is opgetreden.

Tijdens een bijeenkomst in de ambtswoning van de Gevolmachtigde Minister, in gesprek met Victor Hafkamp van Radio Nederland Wereldomroep. Links mevrouw Rosemarie R. Daal-Blesch.

Kulturele Zaken weer een afzonderlijke afdeling zou worden zodra een geschikte opvolger voor u gevonden zou zijn. Hij zei toen ook dat het moeilijk zou zijn een opvolger te vinden. Stel nu dat er geen opvolger gevonden wordt en er weer op u een beroep zou worden gedaan, zou u daar op ingaan?

'U stelt wel veel. U schijnt onze mensen niet te kennen. Ik geloof niet dat men dat zou doen, dit wil zeggen een beroep op mij doen. Want als men het had willen doen had men het al gedaan. Ik heb niets gevraagd. Ik heb gesteld, toen (en dit was enkele maanden geleden), mocht men een beroep doen op mij om nog een jaar te blijven, en mijn gezondheid staat het toe, dan heb ik geen bezwaar, uiteraard niet.

Ik kan mij nog niet goed indenken dat een man van 65, die blijk geeft nog helder te kunnen denken, grote ervaring, ideeën en visie heeft, die nooit werk schuwt, dat men zo iemand opzij schuift alleen maar omdat hij 65 is. Vooral niet omdat wij als jong volk (nog) niet zoveel keuze hebben. Wij zouden ons ervan bewust moeten zijn dat wij hebben te woekeren met onze mensen, met de talenten die deze mensen hebben. Ik vind het een zwak argument dat men het motief van, "je bent 65 en dus moet je weg", heeft aangevoerd en dat men bang is voor precedentschepping. Op dit gebied is men plotseling als de dood voor precedentschepping; op ander gebied doet men het rustig. Niet op de laatste plaats op politiek gebied. Ik maak mij op voorhands zeker niet blij met een dode mus. Ik ben wel dichter maar niet dichterlijk genoeg om mij met een dode mus blij te maken.

Waar ik wel voor zou willen pleiten is voor een aparte Afdeling Kulturele Zaken, zoals dit de afgelopen tien jaar er geweest is met een eigen hoofd dat zich volledig kan inzetten voor die afdeling. Het is zelfs nodig om naast een hoofd van deze afdeling een medewerker aan te trekken om de slagvaardigheid van de afdeling te vergroten. Dit is nodig om de bekendheid met de Antilliaanse cultuur op peil te houden en te vergroten. Temeer ook omdat verwacht mag worden dat de rol van Sticusa zal (moeten) veranderen. Ook het Antillenhuis zou daarmee rekening moeten houden. Sterker nog, het Antillenhuis zou dan in belangrijke mate het werk moeten doen dat eigenlijk juist door Sticusa gedaan werd. Als het Antillenhuis de aandacht voor Kulturele Zaken zijn beloop laat, dan ziet het er niet zo goed uit.'

De Beurs MAANDAG 18 MAART 1985

Natuurfilms over Antillen

WILLEMSTAD - Op dinsdag 20 maart a.s. om 20.00 uur vindt in Centro Pro Arte de première plaats van de twee laatste films van drs. Peter Creutzberg; t.w. "Naturalesa di Islariba" en "Naturalesa di Antianan Ulandes". De Stichting Nationale Parken N.A. (STINAPA) heeft deze filmproducer destijds opdracht gegeven zijn werk over de natuur op de Antillen te kompleteren, nadat hij zijn films over Aruba, Bonaire en Curaçao voltooid had.

De film zal vertoond worden voor onderwijzers van alle soorten onderwijs en genodigden en werd mogelijk gemaakt door medewerking van SEDUKAL (Onderwijs adviesraad).

De films blijven ter beschikking van de Medioteka van de Curacaose Overheid. Op deze wijze zal iedere onderwijzer de mogelijkheid hebben de films tijdens de lessen te gebruiken.

"Behoud van de natuur is niet alleen een zorg van de regering maar een zorg die het hele volk aangaat".

De SEDUKAL hoopt met dergelijke aktiviteiten bij de onderwijzers op Curaçao een positieve houding t.o.v. de natuur te bewerkstelligen.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Dinsdag 19 maart 1985

AMIGOE MAANDAG 18 MAART 1985

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN Dinsdag 19 maart 1985

ENCYCLOPEDIE VLIEGT DE DEUR UIT

WILLEMSTAD - Door een zeer grote toeloop aan inschrijvingen gedurende de laatste dagen is het aantal ontvangen exemplaren van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen niet voldoende om iedereen die zich had ingeschreven tegen de voorintekenprijs van NAfl. 65,-- te helpen.

Een tweede zending is uiteraard onderweg en wordt, o.o.v., op 14 april 1985 op Curacao verwacht.

De distributeur, Van Dorp-Eddine N.V., betreurt dat een grote groep teleurgesteld moest worden; echter, zij garandeert dat iedereen die zich heeft laten inschrijven vóór 15 maart 1985 17.00 uur hun gereserveerd exemplaar zeker na 14 april kunnen afhalen daar voldoende aantallen onderweg zijn.

Uit de perskritieken is duidelijker naar voren gekomen dat de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen een historisch document is die niet gemist zou mogen worden in elk huisgezin, kantoor en school. Gezien de ervaring met de eerste zending wordt een ieder die nog geen exemplaar heeft laten reserveren ten sterkste aangeraden langs de boekhandel te gaan om zich te laten inschrijven tegen de introduktieprijs van NAfl. 77.50. Indien de trend zich voortzet is het niet ondenkbeeldig dat de gehele oplage binnen een zeer kort tijdsbestek geheel uitverkocht is.

Amigoe DONDERDAG 21 MAART 1985

DE DISTRIBITEUR, van VAN DORP- EDDINE, kan door een grote toeloop aan inschrijvingen voor de Encyclopedie van NA niet iedereen voorzien van een exemplaar. Dit wil zeggen, dat degene die bij de eerste zending geen encyclopedie ontvangen er zeker van kunnen zijn dat zij er een na 14 april in ontvangst kunnen nemen. Gezien de run op de Encyclopedie wordt geïnteresseerden aanbevolen zich alsnog in te laten schrijven, waarbij de introduktie- prijs van 77.50 gulden wordt gehanteerd. Het ziet er naar uit, dat de hele oplage binnen een zeer kort tijdsbestek geheel is uitverkocht.

Amigoe DONDERDAG 21 MAART 1985

WILLEMSTAD— Voor een goedgevuld Centro pro Arte werden gisteravond vier natuurfilms vertoond uit een reeks van in totaal vijf. De films komen van de hand van de bioloog- cineast Peter Creutzberg. De films belichtten verschillende natuuraspecten van zowel de Bovenwindse- alsook de Benedenwindse eilanden.

AMIGOE WOENSDAG 20 MAART 1985

AMIGOE WOENSDAG 20 MAART 1985

De Beurs Woensdag 20 maart 1985

INGEZONDEN

ONEIGENLIJKHEID

De publicatie van de hernieuwe uitgave van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen heeft weer eens duidelijk gemaakt dat er niets nieuws is onder de zon. Er kunnen dan wel mensen zoals de Gouverneur Dr. R.A. Römer, Mr. Carlos Dip en Dr. Jules de Palm bij betrokken zijn, maar als het er op aan komt ,kan de Antilliaan die deelneemt aan de registratie van de menigs vorming in de rij gaan staan bij Salas om een exemplaar te bemachtigen, terwijl Jos de Roo op dat moment reeds inzage heeft gehad en zijn artikel persklaar heeft zodat het de volgende dag kan verschijnen. Er wordt nog steeds gedacht dat er voor ons gedacht moet worden. Bij God en op Curacao is alles mogelijk. Het is de vraag of de samenstellers van dit boekwerk weten dat er op de Antillen zeven dagbladen verschijnen waarvan vijf in de landstaal. Wij spreken wel niet meer van onze West of van West-Indie, maar de mentaliteit is nog steeds precies hetzelfde.

Zij zal ook nooit veranderen. Immers vanaf 1966 gooien wij zelf alles over boord zonder dat wij vooruit weten wat wij in de plaats gaan doen.

Ik weet niet of de encyclopedie vermeldt dat wij een volk van praatjesmakers zijn. Ik heb ook niet de behoefte in de rij te gaan staan om dit te weten te komen.

Ik geloof in het systeem di bai winkel. In mijn jeugd heb ik het vak van de journalistiek geleerd van de heren Jos Kroon en Constan Casiano. Ora hende no sa ku bo t'ey bo tampoko no ta registra nan presencia 'excepto pa kritika nan erornan.

Jos de Roo schijnt meer Curacaos te denken dan menig inboorling. Hij vond het vreemd dat er veel meer aandacht besteed is aan Pacheco Dommacassee dan aan Pierre Lauffer. Ik hoorde een opmerking die mij uit het hart gegrepen was.

Als men een pseudoniem als Julio Perenal uit de oude doos kon halen dan had men ook kunnen weten van een culturele radioprogramma Echa Palabra dat al jaren bestaat.

Het zou interessant zijn om na te gaan of men weet, dat er een kinderprogramma bestaat van Tante Irma van der Biest en een televisie entertainment-programma van Mavis Albertina.

Misschien is dat teveel gevraagd in een land waar de kultuur het sluitstuk is van de overheidsbegroting.

Nu de Roo vemeldt, dat er zo veel aandacht is besteed aan Pacheco Domacassee is het eveneens interessant na te gaan hoeveel aandacht er is besteed aan Luis Henrique Daal en aan Dr. Antoine Maduro. Waarschijnlijk doen die het niet beter dan Pierre Lauffer want zij staan niet zo dicht bij de plaats waar de buit verdeeld wordt. Het doet me denken aan een boek over oude families indertijd verschenen. Wie in de ogen van de schrijver belangerijk was of mee wilde betalen aan de kosten van de uitgave werd duidelijk vermeld. Wie niet aan de kriteria van de geleerde schrijver voldeed, kreeg de vermelding nazaten aanwezig.

Vandaar dat ik zeg dat er niets nieuws onder de zon is. Het zijn misschien andere kriteria, die bepalen wie belangrijk is maar het zijn nog steeds degenen die tot de camarille van de machthebbers behoren, die meetellen in deze gemeenschap. Ik vraag mij af of men reeds vermeldt heeft dat minister Jacques Veeris een Sui Generis of een eendkonijn bedacht heeft dat Oksna heet. Dat mevrouw Wijnie Jabaaij het culturele werk op alle zes eilanden om zeep gebracht heeft om Nelson Oduber aan speelruimte te helpen voor zijn Kultuurkampf.

Het zou interessant zijn na te gaan of men vermeld heeft dat genoemde minister niet wist dat de Adviesraad voor de Culturele Samenwerking tussen de landen van het Koninkrijk op initiatief van Sjaki Debrot en Ernesto Petronia tot stand kwam en dat hij dacht dat het een Nederlands initiatief was van wat de linkse rakkers noemen een poging de "koloniale gedachte" uit te dragen.

Bieuwnan di hari mundu pa bo sanger no bira awa.

De encyclopedie zou ook kunnen vermelden dat men op Curacao reeds aan het potverteren is. Reeds voordat het extra geld aangekomen is, heeft men drie balletjuffrouwen en zes zangers aan een lessenaar gezet op de van Raderstraat; Men maakt van de uitvoerende kunstenaars ambtenaren waardoor men het heilig vuur uitdooft. Een gek kan meer kapot maken dan duizend wijzen kunnen opbouwen. Enfin la vida continua zegt Jabaaij. E mundu ta lora ketu bai.

Siegfried W. Rigaud.

De Beurs Donderdag 21 maart 1985

BEROEMD ARTIST UIT TRINIDAD EXPOSEERT

WILLEMSTAD De dynamische Boscoe Holder, geboren en woonachtig op Trinidad, is niet alleen een nationaal en internationaal beroemd schilder, maar tevens danser, kostuumontwerper, choreograaf, dansleraar aan de University of the West Indies, leider van een internationale dansgroep, orkestleider, pianist en TV-persoonlijkheid met zijn eigen shows in Trinidad, Groot Brittannie en Mexico. Hij exposeert maandag a.s. in het cultureel centrum "Libertas" aan de Scharlooweg 61.

Holder begon op de leeftijd van 5 jaar met schilderen en hij is daar nooit mee gestopt.

Hij heeft geëxposeerd in de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Finland, Zweden, Canada, Guyana, Brazilië en in het Caraïbisch gebied.

In 1950 vertrok Holder naar Engeland, waar hij 20 jaar woonde en werkte en waar hij verschillende tentoonstellingen had, zoals in the Institute of Contemporary Arts, The Trafford and Redfern Galleries in Londen en in het Castle Museum in Nottingham.

Holder is de oprichter van The Trinidad Art Society. Zijn werk bevindt zich in vele privé collecties, waaronder die van de overleden Ronald Tree, Ronald Armstrong, Jones en Oliver Mossel, van de vroegere president van Venezuela, Carlos Andres Perez en van de Eerste Minister van Trinidad en Tobago, Dr. Eric Williams.

Ook Prins Charles en Lady Diana van Groot-Britrannië mogen zich verheugen in het bezit te zijn van een schilderij van Boscoe Holder. Dit werd hen uit naam van het volk aangeboden door het presidentiële echtpaar van Trinidad en Tobago.

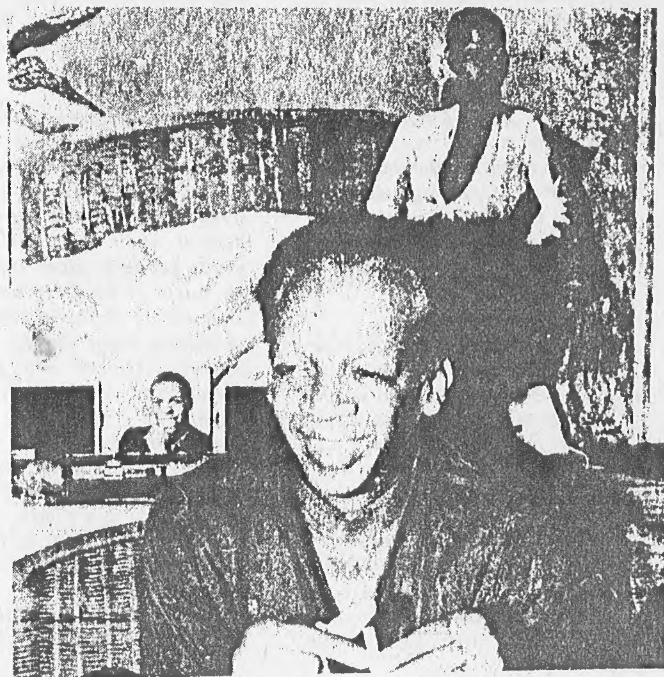
Voor zijn verdiensten op het gebied van de kunst verleende de regering van Trinidad en Tobago aan Holder de gouden "Humming Bird Medal" en noemde bovendien een straat naar hem.

Boscoe Holder is één van de 22 Latijns-Amerikaanse artiesten, die de belangrijkste Venezolaanse orde in ontvangst mocht nemen: de Orde van Francisco de Miranda.

Vijftien jaar geleden keerde Holder terug naar Trinidad en sindsdien heeft hij een groot aantal exposities gehouden, waaronder een --samen met zijn broer Geoffrey-- in Washington D.C.

In een proklamatie uitgegeven op het kantoor van de Burgemeester van het district Colombia in de Verenigde Staten leest men o.a.:

Ik de burgemeester van het district Colombia, roep hierbij zondag 22 mei 1983 uit als "Boscoe Holderdag" in Washington D.C. en nodig alle ingezetenen uit om samen met mij Boscoe Holder te eren in denkbare erkenning om zijn buitengewoon uitmuntende bijdrage aan zijn medeburgers en de hele mensheid".

BOSCOE HOLDER

KEIEN EN STENEN IN CURACAOS MUSEUM

Ellen Spijkstra en Wop Sijtsma tijdens het inrichten van hun tentoonstelling aan de muur een keramiekkompositie van Ellen Spijkstra

WILLEMSTAD - Morgenavond zal in het Curacaos museum de expositie "Keien, kiezels, stenen, keien" van Ellen Spijkstra en Wop Sijtsma geopend worden. Ellen Spijkstra zal er 32 keramische werken tentoonstellen en Wop Sijtsma zal 32 schilderijen (waterverf, acryl en plakkaat) en potloodtekeningen laten zien. De meeste, van de tentoongestelde werken zijn, zoals de titel van de tentoonstelling al doet vermoeden, gebaseerd op het thema "keien en stenen". — Ellen Spijkstra, 27 jaar, is lerares Handenarbeid aan het Radulphus College en geeft daarnaast een kursus L.O. handenarbeid. Ze woont sinds 1980 op Curaçao. In Nederland deed ze de opleiding M.O.-B Handenarbeid in en M.O.-B kunstgeschiedenis en werkte, voordat ze naar Curaçao zou vertrekken, een jaar als kreatief leidster in Amsterdam.

Wop Sijtsma, 45 jaar, is tekenleraar aan de Martinus MAVO en de MAO en woont al 20 jaar op Curaçao. Illustreert daarnaast boeken, o.a. van Diana Lebacs, wiens door Sijtsma geillustreerde (kinder)boek "De Tumbakoning" binnenkort in Nederland verschijnt. Verzorgde in de jaren '70 striptekeningen voor de Beurs- en Nieuwsberichten, die een karikaturale terugblik op het weekgebeuren waren. Ook voor Tele Curaçao maakte hij karikaturen, waarvan er op dit moment nog enkele gebruikt wordt in het programma Tele-Patria.

Wop Sijtsma is afkomstig uit de Amsterdamse reklamewereld en werkte op Curaçao aanvankelijk ook bij een reklamebureau. Hij kwam al gauw in kontakt met Dr. Chris Engels die hem gestimuleerd heeft om teken- en muziektherapieën te gaan geven bij diverse medische instellingen. Momenteel geeft Wop Sijtsma nog creatieve bezigheidstherapie in de Capriles-kliniek.

Ellen Spijkstra begon in 1982 op de akademie voor het eerst te werken met koraalachtige vormen en raakte steeds meer door de bolvorm, hoewel nooit echt helemaal rond, geboeid. Haar inspiratie putte ze uit deze bolvormen en de werkstukken die ze daarop baseerde. Op deze manier ontstond een groot aantal bol- en ovaalvormige keramische werken of komposities daarvan.

Aanvankelijk stalde ze deze komposities gewoon uit op een tafel of een plank, doch ze vond dat dit systeem zich niet erg leende voor een expositie. Ze kwam toen op het idee de keramieken horizontaal of vertikaal te groeperen, vastgeplakt met zeer sterke lijm, in kastjes of brede lijsten, welke aan de muur bevestigd konden worden.

Wat Ellen vooral boeit in de keien en stenen zijn de zachte, bijna organische vormen ervan. "Ondanks de hardheid van het materiaal waarvan ze gemaakt zijn gaat er een bijna sensuele aantrekkingskracht van ze uit en kun je de neiging om ze te strelen maar moeilijk onderdrukken" zegt ze.

Het werk dat Ellen Spijkstra exposeert bestaat voor het grootste gedeelte uit min of meer bol- en ellipsvormige keramieken of komposities daarvan, de meeste in prachtige pastel- en aardetinten.

Naast deze keien en kiezels zal Ellen ook nog een geheel ander aspekt van haar artistieke oeuvre laten zien, nl. een serie keramieken, voorstellende de bedden van verschillende persoonlijkheden, zoals een student, een dronkelap, een sprookjesprinses enz.

Wop Sijtsma tekent eigenlijk al zolang hij het zich kan herinneren. Aanvankelijk maakte hij, mede onder invloed van z'n illustratiewerk, tekeningen naar natuurlijke vormen, veelal menselijke figuren. Vooral de negroïde mens was vaak hoofdfiguur in z'n tekeningen. Ook maakte hij diverse muurschilderingen.

Geleidelijk veranderde zijn stijl echter van figuratief naar expressionistisch, terwijl z'n meest recente werk vaak volkomen abstrakt is. Sijtsma heeft zich bewust los proberen te maken van het figuratieve werken omdat hij het gevoel had dat het een "afgegraasd" terrein voor hem was geworden.

In de periode dat hij al min of meer abstrakt werkte, maakte hij kennis met het werk van Ellen Spijkstra en het viel hem op dat er, hoewel het medium totaal verschillend is, duidelijke raakvlakken en parallellen te herkennen waren in hun beider werk. Toen werd ook het idee geboren om de tentoonstelling, die oorspronkelijk alleen gepland was voor het werk van Wop Sijtsma, samen te gaan verzorgen. Mede onder invloed van Ellen Spijkstra's skulpturen ontstond toen een groot aantal potlood tekeningen en plakkaat- en waterverf, schilderijen, abstrakt van opzet, doch hier en daar duidelijk te herkennen als landschappen en komposities van stenen en keien.

De potloodtekeningen kenmerken zich vooral door hun ruimtelijke werking en lijken als het ware een sfeer van luchtledigheid op te roepen. Vooral de plakkaatverfschilderijen zijn schitterend van kleur en boeien door zowel de kleurenkompositie als de vlakverdeling.

Naast het thema "keien en stenen" zijn er van Wop Sijtsma op de tentoonstelling ook acryl-schilderijen te zien die veelal menselijke figuren verbeelden. Veel van z'n inspiratie voor deze schilderijen deed hij op tijdens een reis door Guatemala, waar de bontgekleurde kleding van de lokale bevolking hem erg aansprak.

Voor zowel Ellen Spijkstra als Wop Sijtsma is dit de eerste echte expositie. Ellen had al eerder een kleine expositie ter gelegenheid van haar eindexamen aan de kunstakademie en leverde een bijdrage aan een groepsexpositie in Zuid-Laren vorig jaar. Werk van Wop Sijtsma vormde 5 jaar geleden een onderdeel van een expositie van Antilliaanse schilders in Mexico.

Vervolg pag. 9

HET CURAÇAOSCH MUSEUM... ... ON THE SPOT

Bo no sa mi historia...... (U kent mijn geschiedenis niet......)

Deze zin moet je eigenlijk afmaken met de woorden: en daardoor de geschiedenis van uw eigen gebied ook niet......! Een mens is een vreemd wezen. Zodra hij naar het buitenland gaat, beter gezegd zodra hij de grens van zijn eigen gebied verlaat, raakt hij geïnteresseerd in van alles en nog wat. Ja, zelfs in culturele zaken. Normaal neemt hij geen half uur om op zijn eigen eiland naar een cultureel evenement te gaan.

Maar buiten zijn grenzen tart hij uren zijn voeten, om daarna te kunnen zeggen dat hij heeft rondgedoold in het Rijksmuseum in Amsterdam b.v. Ook betaalt hij daar royaal entreegeld en koopt allerlei catalogi en kunstboekjes. Maar op zijn eigen eiland, moet de museumentree gratis zijn en vooral geen kwartje teveel kosten. Als men hem dan vraagt waarom, dan weet hij meestal niet wat hij moet antwoorden. Het komt meestal hierop neer, dat alles van een ander bij voorbaat beter moet zijn. Het eigene kan nooit zo goed zijn.

GESCHIEDENIS, ONTWIKKELING EN DOEL

Een aantal mensen begrijpt het doel van een museum niet, laat staan de geschiedenis en ontwikkeling van het begrip museum:

Vrij algemeen ziet men in een museum een plaats waar allerlei zaken worden verzameld, d.w.z. worden onttrokken aan hun feitelijk gebruik, en worden bewaard om te worden getoond. Het verzamelen zelf ziet men dan als de uitkomst van een menselijk instinct, waarin de wens tot genieten en de drang tot bezit zijn verenigd. Gaan wij naar het oude Griekse (Hellenistische) begrip terug, dan is een "Mouseion" — huis der Muzen — geen concreet gebouw met verzamelingen, maar een abstract begrip: een kring waarin men op erudiete wijze kennis en inzicht kon overdragen en vergroten. Daarbij ontstaan wel verzamelingen, zowel van boeken als van objecten. Met name in de tijd van de Romeinse keizers ontstaan tal van belangrijke verzamelingen (Julius Caesar en Nero b.v.), waarbij het bezit de boventoon voerde. Een uitzondering vormt de veldheer en staatsman Asinius Pollio (76 v. Chr. — 5 na Chr.), die zijn verzamelingen open stelt voor belangstellenden. Zijn streven is niet gericht op het vergaren van schatten of roem, maar op het vervullen van een taak ten bate van de gemeenschap die hem toeviel op grond van de plaats die hij in die gemeenschap innam.

In de periode van de Renaissance zien wij hoe op overeenkomstige wijze door verschillende vorsten en rijke handelslieden musea worden gevormd. Hierbij is aanvankelijk niet het bezit het element dat hun waarde bepaalt, maar het gebruik dat men van de objecten maakt bij een hoogst erudiet spel binnen een groep van intieme vrienden en dat men als ALLUSIEF zou kunnen kenschetsen. Buiten de controle van staat en kerk werd door middel van met zorg gekozen objecten gezinspeeld op gebeurtenissen en verhoudingen in de samenleving. Dit spel zal ook de aanleiding zijn tot het kunst- mecenaat, waarbij aan kunstenaars opdracht wordt gegeven tot het uitbeelden van bepaalde onderwerpen, ontleend aan de klassieke mythologie en aan de zgn. apocriefe boeken van de bijbel, die zich voor zulk een gebruik leenden. Het museum ligt dan geheel in de besloten privé-sfeer van lieden die zich dit spel konden veroorloven en beschikten over de daarvoor noodzakelijke eruditie.

In de periode van de zgn. Verlichting in het midden van de 18de eeuw gaat het karakter der verzamelingen veranderen; het erudiete spel binnen de besloten groep gaat gaandeweg plaats maken voor een encyclopedische voorlichting van een welwillend publiek. Bestaande verzamelingen worden opengesteld en dat betekende dat zij moesten worden geordend in begrijpelijke verbanden.

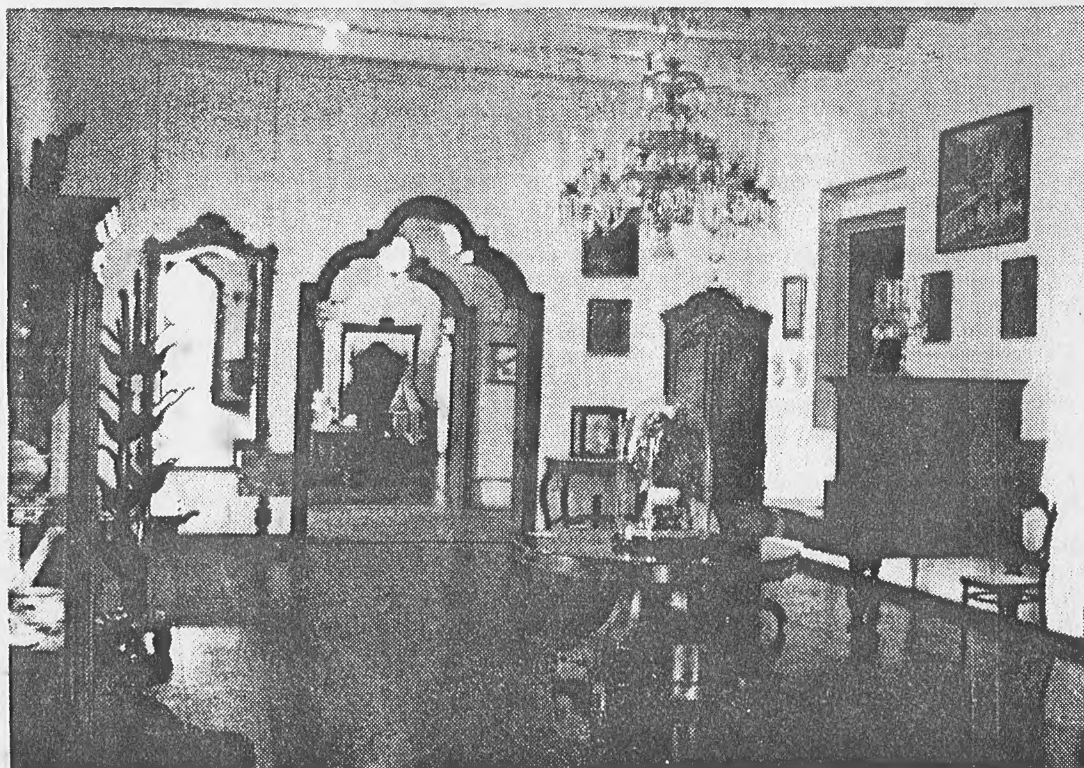
Als oudste vorm van een museum ontstaat dan in 1753 het British Museum door een wet, waarbij de collectie van Sir Hans Sloane wordt aangekocht, samengevoegd met de Robert Harley collectie en de zgn. King's Library en ondergebracht in Montague House. Hoewel hiermee in formele zin het museum zijn intrede heeft gedaan, is het toch eerst als gevolg van de Franse Revolutie dat deze soort van instelling zich meer systematisch gaat ontwikkelen. Door die Revolutie vervallen collecties van de koning en van de adel en rijke lieden aan de staat, die vanaf dat moment voor het onderhoud en de bestemming van die collecties moet zorgen. De beheerders van deze collecties moeten voor die taak over een deel van de gemeenschapsgelden kunnen beschikken. Om daarop echter een beroep te kunnen doen, moeten zij het nut kunnen aantonen van de instellingen waarover zij het beheer voeren. Dat zal ook voortaan

vervolg 2.0.2

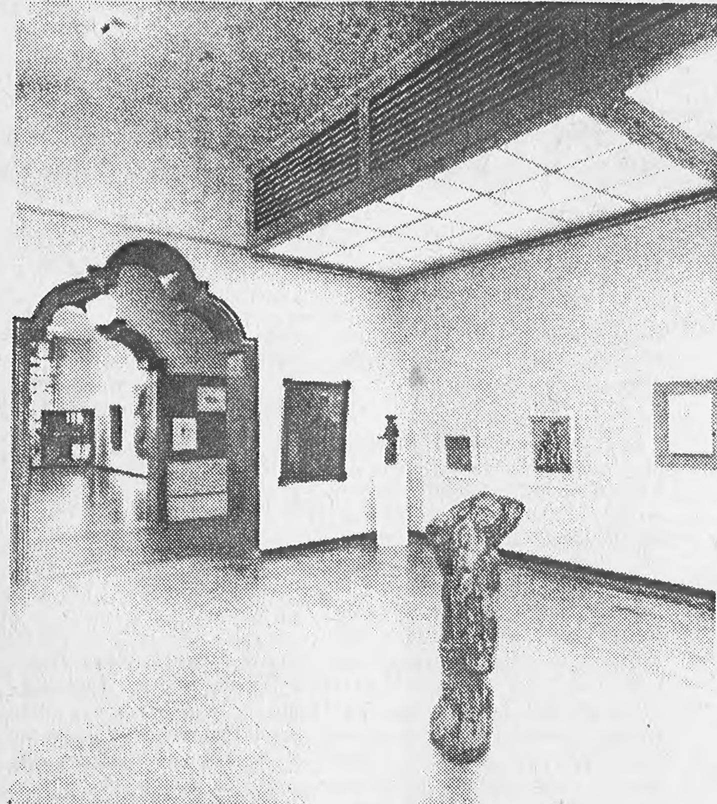
vervolg keien en stenen

De tentoonstelling "Keien, kiezels, stenen, keien" zal morgen om 20.30 uur geopend worden door de heer Dolf te Linde. Tijdens de openingsavond zal er een video-film vertoond worden van een serie schoolbord-tekeningen die Wop Sijtsma in 1979 gedurende een periode van 9 maanden maakte in de Martinus MAVO. Voor hij ze uitveegde heeft hij ze gelukkig vastgelegd op 8 mm film. Deze filmpjes zijn door de heer Arie Jungschlager verwerkt tot een video-film voorzien van tekst en muziek.

De tentoonstelling is te zien in het Curacaos Museum van 23 maart t/m 14 april. Het museum is geopend van 10.00 tot 17.00 uur en op zondag van 10.00 tot 16.00 uur.

...doorzicht op de zalen van de vaste collectie...

...doorzicht op de tentoonstellingsruimte...

zo moeten gaan en op grond van de motivering welke door de loop der tijden is aangevoerd voor het verkrijgen van de nodige middelen, kunnen wij een indruk krijgen van de verdere ontwikkeling van het begrip museum in de 19de en 20ste eeuw.

Daarbij laten zich globaal een aantal perioden onderscheiden en wel:

a. de periode waarin de musea werden gezien als instellingen waarin het verlicht bestuur van de vorst of regering zich manifesteerde;

b. de periode waarin de musea worden gezien als plaatsen waar alles wordt samengebracht dat waarde heeft of zou kunnen hebben;

c. de periode waarin de musea worden beschouwd als een soort van drie- dimensionale encyclopedie;

d. de periode waarin de musea worden gezien als exponent van nationaal prestige, mede onder invloed van de opkomst van het verschijnsel van de wereld- tentoonstelling;

e. de periode waarin de musea worden tot manifestatie van imperiale macht, zich met name uitend in de vorm van gebouwen;

f. de periode waarin de musea worden gezien als dienstig middel tot volksverheffing en stimulering van het gevoel van nationale verbondenheid en eenheid;

g. de periode waarin de musea werden gezien als dienstig middel voor algemene informatie en voorlichting van een algemeen publiek;

h. de huidige periode, waarin de musea uitgroeien tot plaatsen van ontmoeting en gesprek omtrent onderwerpen welke met uitingen van materiële cultuur samenhangen en op niveau dat aantrekkelijk is voor het te verwachten publiek.

Er zijn verschillende categorieën van musea. Schematisch is de indeling in hoofdtypen: Kunstmusea en kunstnijverheids- musea — Musea voor techniek, nijverheid en bedrijf — Musea betreffende de natuur en zijn producten en Musea voor geschiedenis, folklore en volkenkunde. Maar de laatst goedgekeurde definitie van een museum dateert uit 1970 en is samengesteld door Prof. Dr. Pott uit Leiden:

"Een museum is een openbaar toegankelijke instelling, welke onder een verantwoordelijk beheerder en met hulp van de vereiste gekwalificeerde staf van personeel op één of meer duidelijk bepaalde terreinen van kunst, wetenschap, techniek, natuur of van historische dan wel sociale ontwikkeling op een verantwoorde wijze zowel voorwerpen als documentatie verzamelt en onder aanwending van alle beschikbare technische middelen welke daartoe dienstig zijn deze verzamelingen registreert, bewaart, behoudt, bewerkt, bestudeert en op zodanige wijze presenteert, dat een te verwachten publiek uit een bezoek aan zulk een instelling op enigerlei wijze voordeel kan trekken dan wel genoegen kan beleven in overeenstemming met haar doelstelling en het daarop gerichte beleid.

HET CURAÇAOSCH MUSEUM

Maar laten we het nu specifiek over het Curaçaosch Museum aan de Van Leeuwenhoekstraat hebben. Vast en zeker hebt u wel eens er een foto van gezien: twee puntgevels met een sterretje in iedere punt. In 1853 gebouwd als militair quarantaine hospitaal, speciaal voor gele koorts patiënten. De hoofdingang was oorspronkelijk aan de lange zijde, aan de Rifzijde. Bij de verbouwing tot Museum werd de hoofdingang verplaatst naar de korte zijde, en een trap met bordes werd aangebouwd.

Het idee een museum op te richten kwam van wijlen dokter Chris Engels, die met zijn schoonvader Shon Dodo Boskaljon het project op poten zette. In 1948 opende het Museum zijn deuren voor het publiek. In de statuten lezen we wat het doel is van deze stichting:

a. het houden op Curaçao van een museum van kunststukken en kunstzinnige voorwerpen, van cultuur- historisch en natuur- historisch materiaal, in engere zin vooral datgene wat betrekking heeft op het verleden van de Nederlandse Antillen;

b. de instandhouding van voor de Curaçaose beschavings- geschiedenis waardevolle onroerende goederen op deze eilanden.

Dit museum is dus een cultuur- en natuur- historisch museum. Over de hele wereld zijn de besturen van de verschillende musea ook verschillend van samenstelling. Daar dit museum een stichting is, wordt deze stichting bestuurd door een college van regenten.

De eerste regenten waren: C.J.H. Engels, Nicolaas van Meeteren, R.F.W. Boskaljon, H.J.M. Latour, W.A. Winkel, Egon Gerstl, M.P.B. Gorsira, F.J.A. Janssen, W.Ch. de la Try Ellis, W.M. Hoyer en J.L. Maduro. Men heeft over het algemeen geen idee van het feit hoeveel zo'n college van Regenten achter de schermen en pro Deo doet om het museum in stand te houden en te bevorderen. Het college bestaat op dit moment uit de volgende regenten: R. Schotborgh, Ed. Goeloe, Jackie Voges, Mevr. M. Voges, Antoine Ghering, Maritza Eustatia, Peter Heere, Maur Engels en Mevr. M. Smeets-Muskus.

DE BRUGFUNCTIE VAN EEN MUSEUM

Er zijn mensen die niet zouden weten waarom ze naar een museum zouden moeten gaan.
Er zijn echter 3 belangrijke factoren te noemen:

a. Men "wil wat weten over....", dus een kennis- vergaring.

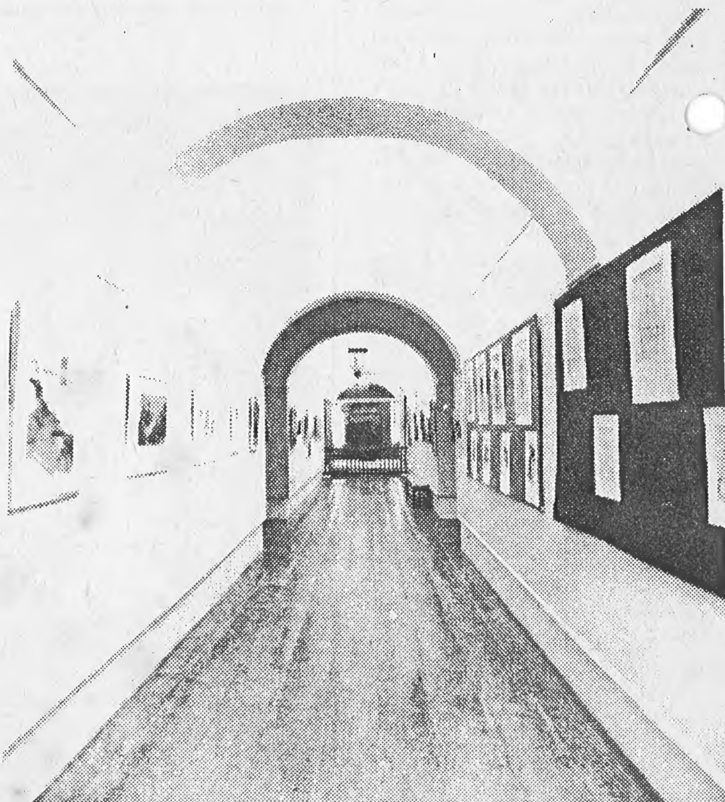
b. Men "wil genieten van....", dus een esthetische benadering.

c. Men "wil zich verplaatsen in een andere sfeer dan waarin men leeft en werkt...", dus een romantische benadering.

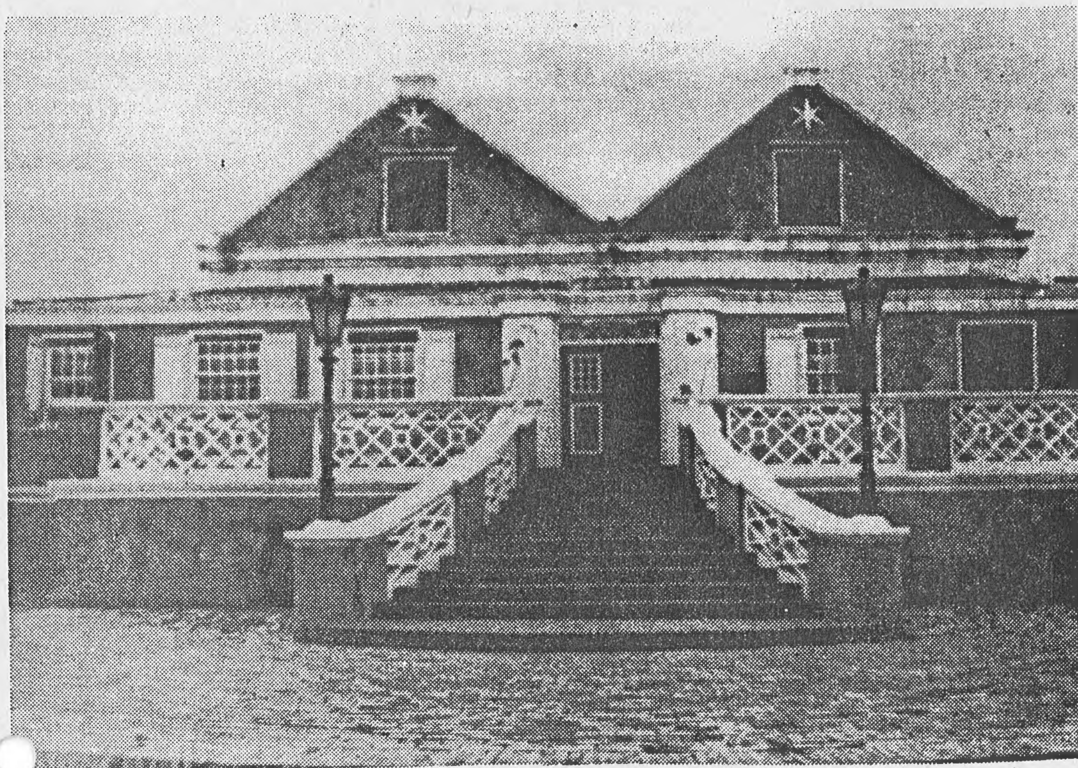
Het museum heeft een brugfunctie tussen het vakgebied en de belangstellenden.

Tegenwoordig zijn tentoonstellingen een vrij algemeen verschijnsel, maar toch omgeven door tal van vraagstukken van principiële aard, zowel als van meer technische aard. De principiële vragen betreffen vooral die naar de directe taak van de musea en de functie welke zij hebben te vervullen in de wereld van vandaag: gaat het om het behoud van cultuur- bezit of om het vestigen van aandacht op het gebeuren in de maatschappij van dit moment.

vervolg p. 11

...lange gang van het museum (het voorste deel wordt vaak voor exposities gebruikt).

...ingang Curaçaosch Museum...

...eite gaat het om een bepalen van een juist evenwicht tussen beide:

— de tijdelijke tentoonstelling geeft de mogelijkheid een bepaald onderwerp aan de orde te stellen;

— zij geeft ook de mogelijkheid af te tasten op welke wijze een algemeen publiek op een bepaalde presentatie reageert.

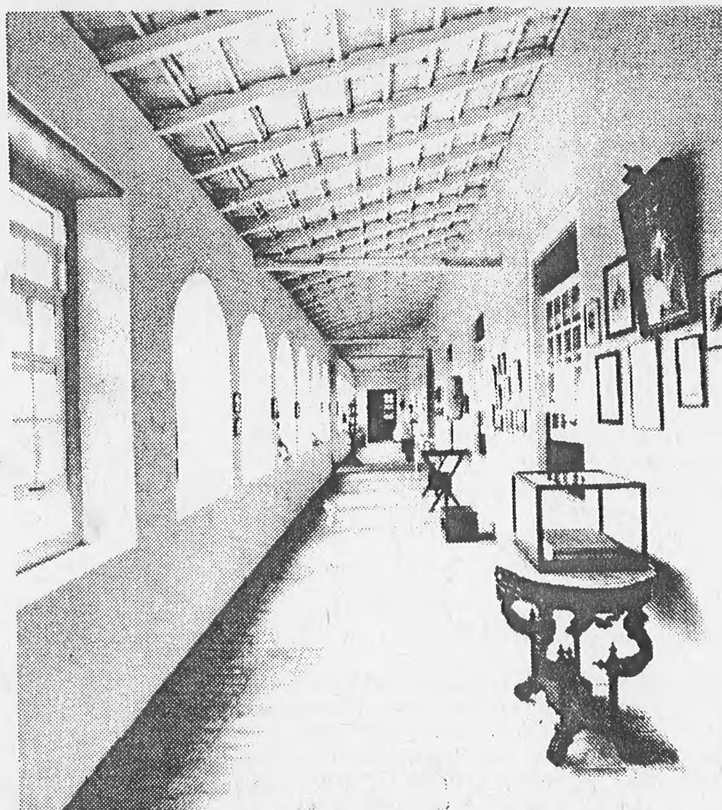
Aanvankelijk werd het houden van tentoonstellingen gezien als een middel tot het opvoeren van het aantal bezoekers aan een museum, wat vooral direct na de afloop van de Tweede Wereld-oorlog heeft geleid tot de organisatie van grote en spectaculaire tentoonstellingen. Hiervan komt men thans wat terug, omdat de organisatie van dergelijke exposities zoveel arbeid en geld kost dat dit ten koste gaat van de verzorging van de eigen verzamelingen. Men wordt dus gedwongen tot beperking en meer overleg en samenwerking, waarbij prioriteiten worden gesteld en meer wordt overwogen of er een redelijke verhouding bestaat tussen resultaten t.o.v. de doelstelling en de geïnvesteerde arbeid en middelen. Ook op dit punt, mag men trots zijn op het Curaçaosch Museum. Verschillende topartisten hebben hun werk willen exposeren in het Museum. Wij doen niet onder voor een groot land als Venezuela. Wanneer we de catalogus openslaan met het overzicht van 1948 tot 1973, dan zien we beroemde namen als: Hendrik Chabot, Edgar Fernhout, Jan Sluyters, A.C. Willinck, de beroemde Venezolaanse schilder Armando Révéron, de Japanner Foujita, Dolf Henkes. En in 1954 de eerste en enige Zuidamerikaanse expositie van de befaamde collectie van ir. Vincent van Gogh. Het zou teveel zijn om ze alle op te noemen.

Maar (ik zei al) catalogi worden alleen in het buitenland gekocht. Jammer, want het zou zoveel vergemakkelijken. Maar het grote struikelblok is eeuwig en altijd het geld.

Er staat nog veel op het programma voor 1985. Ook vorig jaar bracht het museum enkele sterke exposities. Voor het volgend jaar staat als grootste project op het program: het in alle glorie doen herrijzen van de Muziektent, waarin op zondagavond "soiree's" werden gegeven door de harmonie van Shon Janchi Boskaljon. Helaas hebben we op de Antillen het belasting-systeem van Nederland wat kunst betreft; d.w.z. niet aftrekbaar van de belastingen. In de U.S.A. ligt dat anders, waardoor vele particulieren graag in kunst investeren. Een dergelijk systeem zou het budget van het museum aanzienlijk vergroten.

Er is nog veel meer te vertellen over het museum, maar het zou teveel zijn om alles op te noemen. Onlangs is er een kleine folder met een prachtige tekst met uitleg van de hand van Mevr. M. Smeets-Muskus uitgegeven. Deze is in het museum verkrijgbaar. Ik zou willen eindigen met een voorstel: tracht van het eigene te houden; het is hier even goed, zo niet beter met de kunst gesteld dan in menig ander land. Komt u eens een kijkje nemen in Uw Museum! ■

VERELE ENGELS, museologe

...buiten galerij aan de Rifzijde...

Amador Römer in lezing:

Vakbondswezen door jaren heen zelfstandig geworden

WILLEMSTAD — "De grote verandering in het vakbonds- wezen is niet zozeer dat men gekomen is tot een zich gezamenlijk opstellen tegen de werkgever, doch dat men niet alleen geen inmenging toelaat van politieke leiders maar zelf de politiek gaat beinvloeden."

Dat stelde doctor Amado Römer, pastoor op Jan Doret, tijdens een gisteravond gehouden lezing op de Universiteit in het kader van de "De la Try Ellis" lezingen. Amado Römer ging voornamelijk in op de historie van de vakbeweging, hoe deze werd opgericht en wat voor uitwerking de, voornamelijke politieke en katholieke invloeden, toentertijd op de vakbeweging hadden. "1969 zal wel als keerpunt blijven in de geschiedenis van de vakbeweging op de Antillen. De staking bij Wescar leidt tot een algemene staking, die weer leidt tot het naar huis sturen van de Staten en de regering van de Nederlandse Antillen. De breuk is dan volledig met alle partij- politieke bemoeienissen", aldus bracht Amado Römer in zijn lezing naar voren.

Over de huidige situatie zei hij dat een lange weg in korte tijd is afgelegd. "Van onmondige rustige en zachtaardige arbeider is de nieuwe werknemer wezenlijk gaan werken aan zijn eigen toekomst. Hij moet worden "master of his own destiny" en zal dat ook als men hem maar de kans geeft en daar zal hij ongetwijfeld aan blijven werken." Volgens Römer is de grootste verandering in het vakbonds- wezen dat men niet alleen geen politieke inmenging meer toelaat maar zelf de politiek beinvloed: "Men erkent dat de politiek een eigen terrein heeft maar wel degelijk rekening moet houden met de overgrote groep van de bevolking, die bestaat uit werknemers. De politiek partijen gaan dan ook meer aandacht besteden aan de kracht van de vakbeweging. Afspraken worden er gemaakt over het te voeren beleid vóór de vorming van regeringen. Zelfs gaat de vakbeweging politieke beslissingen over toekomstige staatkundige structuren bekritiseren en besprekingen voeren met de hoogste instanties van het Koninkrijk. Bij zware beslissingen over de toekomstige economische situatie zit men niet stil en neemt men het op zich om ook hierin een rol te spelen", aldus stelde dr Römer gisteravond.

Hij stelde tot slot dat niet alle activiteiten en initiatieven van de vakbeweging door iedereen gelijk worden gewaardeerd. Dit is volgens hem zeer begrijpelijk alhoewel hij er aan toevoegde dat dit men het vaak niet geheel bij het rechte eind heeft en dat hetzelfde ook gezegd kan worden van alle andere sociale partners.

WILLEMSTAD — In de aula van de Universiteit hield dr Amado Römer gisteravond een lezing getiteld "Arbeiders- beweging op Curaçao in de twintigste eeuw". Hij ging hierbij in op de geschiedenis van het vakbondswezen en hoe deze door de loop der jaren veranderd is.

De Beurs

23-3-85

Kunstschilder Richardson exposeert

(Van onze correspondente)

PHILIPSBURG - De vermaarde kunstschilder Roland Richardson houdt voor de veertiende keer zijn jaarlijkse tentoonstelling van eigen werk.

Zijn schilderijen, voornamelijk waterverf werken zijn te bezichtigen in het prachtig gerestaureerde "Le Poisson d'Or" in het hart van Marigot aan de waterkant.

De expositie wordt officieel geopend op zaterdag 16 maart a.s. en valt verder te bezichtigen dagelijks van 10 a.m. tot 10 p.m. tot en met 3 april 1985.

"Le Poisson d'Or" heeft naast de stijlvolle expositie ruimte ook een restaurant, waar het goed toeven is.

Roland Richardson, geboren te St. Martin, volgde zijn opleiding in Parijs, en verkreeg verder bekendheid door zijn inzet voor behoud van cultuur, historische gebouwen en natuur. Tevens stimuleert hij lokale kunstenaars door hen in de gelegenheid te stellen, hun werk op bepaalde tijden in "Le Poisson d'Or" te laten exposeren.

ORANJESTAD — In het Antillenhuis had een ontvangst plaats in verband met het gereedkomen van de nieuwe encyclopedie van de Nederlandse Antillen. Bij de foto: plaatsvervangend gevolmachtigde minister Remie Zaandam begroet prof. Verdam met op de achtergrond het echtpaar Hernandez en dr. Jules de Palm, de redactionele motor achter deze uitgave, waarvoor ook op Aruba reeds een groot aantal exemplaren zijn weg vond naar het publiek.

De Beurs Zaterdag 23 maart 1985

Voor viering St. Patrick's Day

IERSE MUSICI NAAR ST. MAARTEN

(Van onze korrespondente)

PHILIPSBURG - St. Patricksday een eeuwenoude Ierse feestdag, overal ter wereld door Ieren op uitbundige wijze gevierd, gaat ook op St. Maarten niet ongemerkt voorbij! Stephen Thompson (Ier uiteraard) introduceerde het zo'n 12 jaar geleden voor het eerst op het eiland, in tegenwoordigheid van vrienden, en sedertdien is er geen jaar voorbij gegaan zonder de viering van St. Patricksdag in Philipsburg's West Indian Tavern.

Dit jaar is zelfs een hele week voor dit eeuwenlang bekende feest uitgetrokken.

Voor de gelegenheid heeft Thompson een band uit Ierland laten overvliegen, die in de avonduren de gasten plezierig hopen bezig te houden met Ierse volksmuziek op traditionele muziekinstrumenten. Deze zijn o.m. de viool, banjo, gitaar, mandoline, blikfluit, hakkebord en Bodhran (een N.-Afrikaanse drum waarmee de Ieren in de tijd der Spaanse Armada via de scheepswrakresten kennis maakten, en sedert dien van Ierland tot de N.W.-kust van Frankrijk in de volksmuziek toegepast).

St. Patricksday, bekend om z'n uitbundige wijze van viering, belooft ook in de West Indian Tavern een geweldig vrolijk en wild gebeuren te worden. Mensen uit Amerika, Canada, Londen en Ierland komen er speciaal voor over, zo weet Thompson ons te vertellen.

Uiteraard zijn ook St. Maartenaren en op het eiland verblijvende toeristen van harte welkom, om te genieten van bijv. Irish stew, groen bier, Armagnac, Ierse whiskeys, aardappel champagne etc., in een atmosfeer van autentieke Ierse muziek, groen en oranje t-shirts, hoeden, fluitjes, grapjes, vlaggen en andere decoratieve voorwerpen.

Anderen, die het wat rustiger aan wilden doen, kunnen gedurende de avonduren in de week genieten van dit St. Patricks Week Festival of Traditional Irish Folk Music.

De Beurs
Zaterdag 23 maart 1985

Muziekdiploma's

KRALENDIJK - Voor het examen ter verkrijging van het diploma Algemeen Vormend Muziekonderwijs-A (AVM-A) slaagden: Dr. Octavio Cervantes, Erickson Inees, Derrelt Janga, Jenny Janga, Johnny Morillo, Meno Nicolaas, Marianne Maldonado, Gabriel Mercera, Eric Semeleer, Marisa Schoobaar en Sylvia Turpijn.
Het diploma AVM-B werd behaald door Eliatha Winklaar.

Muzikale meditatie met Antilliaans Bachkoor

WILLEMSTAD — Op Goede Vrijdag, 5 april a.s., zal in de kathedraal te Pietermaai wederom een Muzikale Meditatie worden gehouden. Bij die gelegenheid zal het Antilliaans Bachkoor — dat bij de opvoeringen van de Kerstmusical «Scrooge & Marley» in Centro Pro Arte in december jl. grote bekendheid verwierf — zijn eerste lustrum hebben bereikt.

Deze speciale dienst begint 's avonds om half negen en is vooral bedoeld voor hen die zich niet meer aangesproken voelen door de traditionele middagdienst, maar die zich op deze dag als christen niettemin verbonden voelen met het verlossende lijden en sterven van de historische persoon Jesus Christus.

Tijdens deze meditatie kan men luisteren naar fragmenten uit de Matthäus- Passion van Johann Sebastian Bach, afgewisseld door Schriftlezing. Hierbij wordt alleen het Lijdensverhaal voorgelezen, en wel in gedeelten die telkens een afgerond geheel vormen. Naast de muziek wordt deze woorddienst uiterst summier gehouden, waarbij het accent komt te liggen op de hoofd- figuur uit het drama. Het geheel verloopt dan ook in een sterke lijn teneinde het auditorium alle kansen tot persoonlijke overweging te bieden.

Het is aan enthousiaste initiatief- nemers te danken dat de orgel- begeleiding thans is uitgebreid met het recent opgerichte Antilliaanse Begeleidings- orkest van 12 blazers en 10 strijkers. Aangezien contrabassen nog ontbreken, zal het orgel niet alleen de middenstemmen versterken, maar ook de zgn. basso continuo verzorgen. Voorts zullen bij dit experiment koor en orkest plaatsnemen op het priesterkoor, zodat thans het auditorium de uitvoerenden kan zien. Met het oog op degenen die de Duitse taal niet verstaan, wordt in het programma een Nederlandse vertaling bijgeplaatst.

Na afloop wordt er een schaalcollecte gehouden ter compensatie van de onkosten. Pater Pim Janssen, initiatiefnemer en organist, zegt hierover: "Wanneer iedereen naar vermogen bijdraagt, kunnen we ons motto van "Toegang vrij" handhaven. Aldus is het voor hen die beslist geen gulden kunnen missen, toch mogelijk aan deze passie- viering deel te nemen. Is dit niet het in praktijk brengen van christelijke naastenliefde?"

EXPOSITIE KOPER EN KUNSTNIJVERHEID

(Van onze correspondente)

PHILIPSBURG · "Maranbro Crafts & Arts" organiseert in samenwerking met de Philipsburg Jubilee Library vanaf 17 maart a.s. een tentoonstelling, waar koper en kunst nijverheids produkten van Maranbro te bezichtigen en te koop aan geboden worden.

De expositie die zondag 17 maart om 5 uur officieel geopend wordt, blijft een week lang gedurende openingsuren der bibliotheek open voor het publiek.

EILANDGEBIED CURACAO

HET BESTUURSCOLLEGE VAN HET EILANDGEBIED CURACAO

MAAKT BEKEND:

Dat bij eilandsbesluit van 21 februari 1985 no 85/1268 met ingang van 1 maart 1985 is ingesteld een dienst voor kulturele aangelegenheden, genaamd "SERVISIO DI ASUNTUNAN KULTURAL."

Deze dienst is gehuisvest aan de van Raederstraat 2-20 en telefonisch bereikbaar onder het nr. 613900.

Het Bestuurscollege voornoemd,

De Gezaghebber R.A. Casseres — De Secretaris Mr. E.A. Vlieg.

Afd. P.R.

FINALE FESTIVAL VOZ-I-LANDIA

ORANJESTAD - Aanstaande zondag vindt de grote finale van het Festival Voz-i-Landia plaats in de Ballroom van het Concorde Hotel. Behalve het optreden van de 16 finalisten zal er een "parade of celebrities" gehouden worden, waarbij alle winnaars vanaf 1981 zullen optreden.

De Arubaanse Dans- en Balletschool zal optreden met een show gebaseerd op liedjes en muziek die voortkomen uit het Voz-i-Landia Festival.

De kaarten voor deze finale zijn al uitverkocht, er wordt echter geprobeerd meer plaatsen te organiseren.

De finalisten in de leeftijdsgroep van 6 tot 9 jaar zijn Marjethy Werleman van de Reina Beatrix School, Rafaela Tamarez-Page van de Pius X School Nadine Kirindongo van het Fatima College, Julaika Maduro van het Filomena College, Jelitza Croes van de Skol di Ayo, Charlyne Kock van het H. Hart College, Valerie Camacho van het Colegio Bon Bini, Jennifer Donata van het St. Dominicus College. De deelnemers in de leeftijdsgroep van 10 tot 13 jaar zijn.

Nelson Tromp van de St. Anna School, Albert Peters van de Pr. Wilhelmina School, Marelva Werleman van de Skol di Ayo, Angelo Figueroa van het Rosa College, Edmond Croes van het Colegio San Hose, Karin Peterson van het Filomena College, Gloria Vega van de Reina Beatrix School, Melissa Kock van de Maria School.